

Elektronická evidence tržeb

Srpen 2016

Obsah:

1. Kdo a co bude podléhat EET?	2
2. Způsob evidence tržeb	4
3. Datová zpráva a účtenka	5
4. Autentizační údaje, informace o provozovnách a certifikát, pokladní zařízení	6
5. Závazná posouzení.....	7
6. Sankce za porušení EET	7
7. Otázky a nejasnosti	7
8. Důležité časové okamžiky při přípravě EET	8

Zákon č. 112/2016 Sb. o evidenci tržeb byl schválen a koncem tohoto roku budou vybrané subjekty povinny elektronicky evidovat své tržby (EET). Co vše však o elektronické evidenci tržeb víte? Ten, kdo si myslí, že se jej elektronická evidence tržeb netýká, ví asi jen to, že půjde o elektronické zasílání údajů o hotovostních tržbách finanční správě s povinností vystavovat účtenku, kterou si bude moci její příjemce v elektronické evidenci správce daně dohledat. Ten, jehož se EET týká, ví již možná více.

Myslíte si, že se EET týká jen subjektů, které přijímají většinu plateb v hotovosti? Nejste si jistí, zda se vás EET týká? Nebo tušíte, že se vás týká, ale zatím jste se touto problematikou více nezabývali? Právě pro vás jsme připravili shrnutí základních informací o EET, které by vám měly pomoci se v této problematice více zorientovat a odhalit případné otázky a nejasnosti, které mohou ve vašem případě s praktickou aplikací EET vyvstat.

1. Kdo a co bude podléhat EET?

Zákonné vymezení

EET se vztahuje na poplatníky daně z příjmů fyzických nebo právnických osob, pokud jim plynou tzv. evidované tržby. Evidovanou tržbou je platba, která je příjmem z podnikání, a je uskutečněna jednou z následujících forem:

- || v hotovosti
- || platební kartou
- || směnkou
- || v jiných formách, které mají obdobný charakter (např. poukázky, stravenky, dárkové karty a i bitcoiny)
- || započtením kauce nebo obdobné jistoty složené některým výše uvedeným způsobem

Je-li poplatník účetní jednotkou, pak příjem se pro účely EET rozumí takový příjem podle zákona o daních z příjmů, který by poplatník měl, pokud by účetní jednotkou nebyl tj. de facto přijatá platba představující zdanitelný příjem. EET se tak vztahuje např. i na veškeré zálohy zaplacené výše uvedeným způsobem.

EET se nevztahuje na příjmy, které nejsou předmětem daně z příjmů nebo podléhají srážkové dani nebo dani ze samostatného základu daně právnických osob, anebo jsou z hlediska obvykle přijímaných tržeb příjmem ojedinelým.

Zákon řeší i některé specifické situace:

- || Příjmem podléhajícím EET u veřejné obchodní společnosti a komanditní společnosti, je i příjem těchto společností, který je zdaňován na úrovni jejich společníků.
- || Jedná-li poplatník svým jménem na účet jiného poplatníka, je povinen tržbu evidovat ten, kdo jedná svým jménem na účet jiného (např. u komisiního prodeje vznikne povinnost komisionáři).

- || Poplatník, kterému tržba plyne, může pověřit jiného poplatníka, aby za něj tuto tržbu evidoval, avšak nezabývá se tak odpovědností za případné porušení povinností vyplývajících z EET.

Tržby vyloučené z EET

Zákon uvádí seznam tržeb, kterých se povinnost elektronické evidence netýká.

Jedná se zejména o tržby vyjmenovaných subjektů jako např. státu, územních samosprávných celků, příspěvkových organizací, ČNB, držitelů poštovní licence, vyjmenovaných finančních institucí typu bank, pojišťoven, investičních a penzijních společností a fondů, obchodníků s cennými papíry atp.

EET nebudou dále podléhat ani následující tržby:

- || tržby uskutečněné do 10 dní od přidělení DIČ
- || tržby ze vztahu souvisejícího s pracovním nebo obdobným vztahem
- || tržby za stravování a ubytování žákům a studentům poskytovaných školou
- || tržby z drobné vedlejší podnikatelské činnosti veřejně prospěšných poplatníků
- || tržby z jízdného hrazené v dopravních prostředcích při hromadné přepravě osob
- || tržby z poštovních služeb a zboží a služeb poskytovaných v přímé souvislosti s nimi
- || tržby na palubě letadel
- || tržby z osobní železniční přepravy
- || tržby z prodeje prostřednictvím prodejního automatu
- || tržby z provozování veřejných toalet

EET se netýká ani tržeb z podnikání v energetických odvětvích na základě licence dle energetického zákona a tržeb z podnikání na základě povolení krajského úřadu podle zákona o vodovodech a kanalizacích.

Vláda může dále nařízením vyloučit z EET některé další tržby. Takové nařízení však v tuto chvíli vydáno nebylo.

Praktické otázky a příklady, koho se EET může týkat

Z výše uvedeného mimo jiné vyplývá, že u fyzických osob se EET týká příjmů ze samostatné výdělečné činnosti a netýká se příjmů z pronájmu nebo příjmů z přivýdělků, které nemají charakter podnikání (např. prodej přebytku ze zahrádky). EET se tak může týkat i výkonu činností, u nichž byste to možná nečekali, jako např. lékařů, umělců, právníků, finančních poradců apod.

Pro mnohé subjekty, které přijímají hotovostní platby pouze výjimečně (např. občasné zálohy či platby od nespolehlivých zákazníků), bude mít význam výklad pojmu „ojedinělý příjem z hlediska obvykle přijímaných tržeb“. Na „širší“ výklad tohoto pojmu bude totiž záviset to, zda jim povinnost EET vznikne či nikoliv.

Obdobně bude výkladové hledisko důležité i pro veřejně prospěšné poplatníky, kteří vykonávají určitou vedlejší podnikatelskou činnost, neboť pouze bude-li moci být tato činnost považována za „drobnou“, nevznikne jim povinnost EET.

Pro úplnost lze uvést, že EET se týká i všech podnikatelů, kteří nemají tzv. kamennou provozovnu, ale přijímají platby způsobem vymezeným v zákoně. To se týká např. internetových obchodů, stánkařů, mobilních prodejců, kolotočářů, cirkusů apod.

2. Způsob evidence tržeb

Poplatník podléhající EET je povinen nejpozději při uskutečnění evidované tržby zaslat elektronicky datovou zprávou¹ údaje o evidované tržbě finanční správě a vystavit účtenku zákazníkovi. Ke každé jednotlivé evidované tržbě se vztahuje jedna datová zpráva.

V případě potřeby bude možné provést storno a informace o stornu bude odeslána do systému finanční správy stejným způsobem jako informace o tržbě, jen jako minusová položka (např. oprava transakce či následné zrušení transakce).

Zákon rozlišuje (i) běžný režim evidence tržeb „on-line“ a (ii) zjednodušený režim evidence tržeb „off-line“. V běžném režimu bude poplatník zasílat datovou zprávou údaje o evidované tržbě správci daně nejpozději v okamžiku uskutečnění této tržby. Ve zjednodušeném režimu pak bude odesílat údaje datovou zprávou nejpozději do 5 dnů od uskutečnění evidované tržby.

V obou případech bude mít zákazník možnost ověřit si evidenci tržby prostřednictvím webové aplikace finanční správy. V této souvislosti je poplatník povinen mít umístěno na místě, kde se běžně uskutečňují evidované tržby, dostatečně viditelně a čitelně informační oznámení o způsobu evidence tržeb, a to ve znění, které přímo upravuje zákon. V případě prodeje zboží a služeb přes internet musí být informační oznámení umístěno na příslušných internetových stránkách.

Běžný režim “on-line”

V běžném režimu musí poplatník zaslat datovou zprávu o transakci ve formátu xml v okamžiku přijetí evidované tržby nebo v okamžiku vydání příkazu k její realizaci, pokud tento okamžik nastal dříve (např. při platbě kartou). Ze systému finanční správy obdrží potvrzení s unikátním kódem tzv. fiskální identifikační kód (FIK), který uvede na účtenku, a tu následně předá zákazníkovi.

Pokud se z technických důvodů (např. výpadek internetu, porucha zařízení) nepodaří pomocí pokladního zařízení navázat spojení v tzv. mezní době odezvy, nemusí poplatník čekat na odezvu ze systému finanční správy a vystaví účtenku bez fiskálního identifikačního kódu. Účtenka však musí místo toho obsahovat podpisový kód poplatníka² (PKP). Datová zpráva s údaji o tržbě musí být

¹ Formát a struktura datové zprávy bude zveřejněna finanční správou způsobem umožňujícím dálkový přístup tj. na webových stránkách finanční správy.

² Způsob tvorby a formát podpisového kódu a bezpečnostního kódu poplatníka, které budou součástí údajů v datové zprávě a budou uváděny na účtenkách, budou upraveny vyhláškou. Tato není v současnosti k dispozici.

odeslána následně, a to bezodkladně po pominutí příčiny výpadku, nejpozději však do 48 hodin od uskutečnění evidované tržby.³

Mezní dobou odezvy je doba mezi pokusem o odeslání datové zprávy a okamžikem přijetí fiskálního identifikačního kódu. Doba odezvy nastavuje poplatník na pokladním zařízení v závislosti na druhu a způsobu vykonávané činnosti a kvalitě připojení k internetu. Ze zákona musí být doba odezvy delší než 2 sekundy.

Zaevidovat tržbu tj. odeslat datovou zprávu a vystavit účtenku může poplatník i kdykoliv před uskutečněním tržby (např. internetové obchody – účtenka může být vložena ke zboží do balíku). Dle vyjádření pracovníků finanční správy v rámci veřejných prezentací k EET, si může poplatník vyhotovit účtenky i předem a odeslat příslušné datové zprávy tzv. „do rezervy“ a následně nevyužité účtenky z titulu nepřijatých plateb „vystornovat“ – například v případě prodeje občerstvení o přestávce v divadle, pokud by z důvodu krátkého času a velkého množství objednávek mohl tisk každé jednotlivé účtenky ovlivnit plynulý prodej. Je však otázkou, zda častá storna nemohou následně vést ke zpochybnění správnosti vedení evidence tržeb.

Zjednodušený režim “off-line”

Poplatník oprávněný evidovat ve zjednodušeném režimu bude odesílat údaje s datovou zprávou o transakci nejpozději do 5 dnů od uskutečnění evidované tržby, avšak zůstává mu povinnost vystavit účtenku. Nemá povinnost uvádět na účtence fiskální identifikační kód, ale je povinen uvést podpisový kód poplatníka. I v tomto případě bude odesílat za každou jednotlivou tržbu jednu datovou zprávu.

Zjednodušenému režimu budou podléhat tržby, o kterých tak stanoví přímo zákon nebo vládní nařízení anebo tržby, které povolí evidovat ve zjednodušeném režimu správce daně na základě žádosti poplatníka. Vzhledem k tomu, že současné znění zákona zakotvuje zjednodušený režim pouze pro tržby z prodeje zboží a služeb na palubě dopravních prostředků při pravidelné hromadné přepravě a žádné vládní nařízení nebylo vydáno, bude možnost zjednodušeného režimu v zásadě záviset zejména na povolení na základě konkrétní žádosti.

Žádost je oprávněn podat poplatník, pokud by evidování dané tržby běžným způsobem znemožnilo nebo zásadně ztížilo plynulý a hospodárný výkon činnosti tohoto poplatníka (např. tržby jsou přijímány v místě, kde není dostupné internetové připojení). Správce daně je povinen o žádosti rozhodnout do 15 dnů od jejího podání.

3. Datová zpráva a účtenka

Zákon konkrétně specifikuje údaje, které budou obsaženy v datové zprávě. Součástí údajů budou vždy údaje sloužící k identifikaci poplatníka (DIČ, bezpečnostní a podpisový kód poplatníka), provozovny, pokladního zařízení, okamžiku uskutečnění tržby, pořadí účtenky, výše tržby a způsobu evidence tržeb. Při naplnění konkrétních okolností (např. jde o tržbu plátce DPH) budou součástí

³ Praktickou otázkou zde může být výklad pojmu „bezodkladnost“ v návaznosti na možnost praktického určení okamžiku pominutí příčiny.

údajů i další informace jako např. základ daně a DPH nebo informace o tom, zda jde o částku plateb určených k následnému čerpání (např. dárkové poukázky, elektronické peněženky, čipové karty).

Dále zákon konkrétně specifikuje údaje, které je poplatník povinen uvést na účtence, přičemž se opět jedná v zásadě o údaje sloužící k identifikaci poplatníka a dané tržby. Kromě zákonem uvedených údajů však může účtenka obsahovat i další údaje a může či nemusí splňovat náležitosti daňového dokladu pro účely DPH.

Podle zákona musí příjemce platby vystavit účtenku, avšak zákazník není povinen tuto účtenku převzít. Zákon neupravuje formát ani způsob předání účtenky zákazníkovi tj. účtenka může být vystavena a předána jak v tištěné podobě tak elektronicky (např. při prodeji přes internet) či jiným obdobným způsobem.

4. Autentizační údaje, informace o provozovnách a certifikát, pokladní zařízení

Poplatníci potřebují pro evidenci tržeb vhodné pokladní zařízení, které bude schopno přes internet odeslat datovou zprávu o přijaté tržbě a přijmout zpět fiskální identifikační kód. Takovým zařízením může kromě klasických pokladen být i osobní počítač, notebook, tablet nebo chytrý telefon s příslušným software, připojením na internet a tiskárnu. Pro fyzické osoby byla v této souvislosti schválena sleva na dani z příjmů ve výši až 5.000,- Kč (při splnění určité minimální výše dílčího základu daně ze samostatné činnosti), a to v roce, kdy poprvé zaeviduje tržby dle EET. Právníkům osobám však žádná daňová úleva či zvýhodnění poskytnuta nebyla.

Poplatník, kterému vznikne povinnost evidovat tržby, musí před přijetím první evidované tržby požádat správce daně o tzv. autentizační údaje, pomocí kterých se bude přihlašovat na portál správce daně pro účely správy svých certifikátů a údajů pro správu evidence tržeb, zejména údajů o provozovnách. O autentizační údaje bude možné žádat prostřednictvím datové schránky nebo osobně na kterémkoliv finančním úřadě (bez ohledu na místní příslušnost). Poplatník může pro tyto účely zplnomocnit i zástupce, přičemž plná moc nemusí být ověřená.

Na základě autentizačních údajů bude moci poplatník získat 1 nebo více certifikátů pro evidenci tržeb, které slouží k autentizaci datových zpráv. Certifikát bude naistalován do pokladního zařízení. Je na rozhodnutí poplatníka, zda bude využívat jeden certifikát pro všechna svá pokladní zařízení nebo bude mít certifikát pro každou provozovnu či každé pokladní zařízení.

Před získáním certifikátu musí poplatník oznámit správci daně údaje o provozovnách, prostřednictvím kterých provádí činnosti, z nichž plynou evidované tržby nebo v nichž evidované tržby přijímá (rozumí se tím i údaje o internetových stránkách, kde jsou nabízeny služby a zboží). Informace o provozovnách a jakékoliv související změny se budou hlásit prostřednictvím portálu správce daně.

5. Závazná posouzení

Vzhledem k tomu, že v praxi bude jistě vznikat řada nejasností ohledně toho, zda konkrétnímu subjektu povinnost EET vzniká či nikoliv, či zda je oprávněn uplatnit zjednodušený režim evidence (v případě, že by mu tato možnost byla dána zákonem nebo nařízením), upravuje zákon o EET možnost žádosti o závazné posouzení.

V žádosti o závazné posouzení poplatník sdělí správci daně relevantní informace o platbách, které mají podléhat posouzení, a návrh rozhodnutí o závazném posouzení. První žádosti bude možné podat nejdříve 1. září 2016. Žádost bude podléhat správnímu poplatku ve výši 1 000,- Kč.

6. Sankce za porušení EET

Kontrolu plnění povinností EET budou oprávněny vykonávat kromě orgánů finanční správy i orgány celní správy, a to v rámci vyhledávací činnosti, která je upravena v daňovém řádu. Zákon o EET upravuje pravomoc těchto orgánů provádět kontrolní nákup.

Podle zákona o EET může být uložena pokuta až do výše 500 000,- Kč tomu,

- || kdo závažným způsobem ztíží nebo zmaří evidenci tržeb, přičemž se nemusí jednat o osobu, na kterou se vztahuje povinnost EET, nebo
- || tomu, kdo porušil povinnost zaslat datovou zprávou údaje o evidované tržbě či vystavit účtenku.

V případě zvláště závažného porušení povinnosti zasílat údaje o evidované tržbě nebo vydávat účtenky, může kontrolní orgán nařídit také okamžité uzavření provozovny nebo pozastavení výkonu činnosti, při které dochází k evidenci tržeb.

Pokuta ve výši až 50 000,- Kč hrozí tomu, kdo porušil povinnost týkající se umístění informačního oznámení nebo povinnost řádného zacházení s autentizačními údaji a certifikáty tak, aby nemohlo dojít k jejich zneužití.

Vzhledem k tomu, že zákon vymezuje delikty jen velmi obecně a zakotvuje pouze horní hranici pokut, zůstává jen na rozhodnutí kontrolního orgánu, jakým způsobem bude posuzovat konkrétní porušení. Podle informací finanční správy by ke krajní variantě potrestání mělo být přikročeno jen při opakovaném nebo závažném porušení zákona.

7. Otázky a nejasnosti

Již dnes je jasné, že velké množství subjektů bude v praxi při zavádění EET narážet na řadu otázek a nejasností. Finanční správa sice kromě kampaně na podporu EET uskutečnila i několik veřejných setkání s veřejností, kde se snažila informovat o základních pravidlech EET a reagovat na dotazy z praxe, a dále připravila webové stránky určené pouze problematice EET

(<http://www.etrzby.cz/cs/index>), avšak pro poplatníky budou velmi důležité zejména oficiální metodické výklady, které by dle informací finanční správy měly být k dispozici do konce srpna.

Jak jsme již uvedli výše, k významným otázkám bude patřit vymezení „ojedinělého příjmu“ či „drobné vedlejší podnikatelské činnosti“ u neziskových subjektů. K dalším otázkám pak může patřit např. vyjasnění otázky kurzového přepočtu plateb přijímaných v cizích měnách, řešení tzv. spropitného v restauracích, platby dobírkou či konkrétnější pravidla pro určení výše sankcí za porušení EET.

O vývoji v oblasti metodiky Vás budeme informovat.

8. Důležité časové okamžiky při přípravě EET

Pro lepší orientaci shrnujeme níže harmonogram přípravy a zahájení EET sestavený na základě dostupných informací:

13. června 2016	Spuštění testovacího prostředí „Playground“ pro IT/Vývoj
(lze využít pro testování EET bez autentizačních údajů)
1. srpna 2016	Telefonní informační linky pro veřejnost
31. srpna 2016	Metodické pokyny k EET
1. září 2016	Zahájení vydávání autentizačních údajů a získávání certifikátů
Možnost podání žádosti o závazné posouzení
1. listopadu 2016	Spuštění „ostrého“ testovacího prostředí pro poplatníky
(již s využitím přidělených autentizačních údajů)

Postupný náběh EET pro jednotlivé druhy podnikatelských činností

1. prosince 2016	EET pro poskytovatele ubytovacích a stravovacích služeb (1. fáze)
1. března 2017	EET pro maloobchod a velkoobchod (2. fáze)
1. března 2018	EET pro všechny ostatní činnosti vyjma činností podléhajících až ve 4. fázi
(např. taxislužba, podnikatelé ve výrobě – cukráři, řezníci, pekaři, svobodná povolání- lékaři, právníci, poradci, podnikatelé v dopravě a zemědělství)
1. června 2018	EET pro vybraná řemesla a výrobní činnosti
(např. výroba textilií, usní, oděvů, papíru a papírových výrobků, mýdel, plastových výrobků, zpracování dřeva, výroba nábytku, zpracovatelský průmysl, specializované stavební činnosti, osobní služby – kadeřnice, maséři, opravy počítačů a výrobků pro osobní potřebu)

Zákon obsahuje konkrétní kódy jednotlivých podnikatelských činností podle klasifikace NACE pro účely jejich zařazení do jednotlivých fází náběhu EET. Dostupné také [zde](#).

Podle informace pracovníků finanční správy v případě, že poplatník přijímá tržby z více podnikatelských činností podléhající EET v různých fázích, je oprávněn aplikovat EET dobrovolně i na tržby z činností, u nichž mu povinnost dosud nevznikla a vznikne až v pozdějším období. Pro účely EET není rozhodující, zda je příslušná činnost, z níž tržby podléhají EET, činností vedlejší či hlavní.

Bohdana Pražská
Hana Otáhalíková
Filip Dostál

bohdana.prazska@kemphoogstad.com
hana.otahalikova@kemphoogstad.cz
filip.dostal@kemphoogstad.com

T: +420 221 719 000

Upozornění: Informace obsažené v tomto článku mají obecný charakter a neposkytují detailní analýzu uvedených informací. Uživatelé by před konáním nebo zdržením se konání na základě informací obsažených v tomto článku měli zvážit využití příslušných profesionálních služeb. Nebudou akceptovány jakékoli nároky na odškodnění za kroky podniknuté ve vztahu k tomuto článku.